

Parforholdets patriark er lagt i graven, og manden trænger til en opgradering

Fraværet af patriarkatet kvæler langsomt parforholdet. Selv om det er mere end et halvt århundrede siden, at kvinderne kom på arbejdsmarkedet og begyndte at forsørge sig selv, har manden ikke kunnet finde noget nyt at tilbyde kvinden. Det mener coach og forfatter Mikkel Braginsky.

DEBAT 2. DEC. 2021 KL. 13.27

JENS VALBJØRN STAVNSBJERG

LÆS ARTIKLEN SENERE

FOR ABONNENTER

BLÅ BOG

Mikkel Braginsky

Født 1976.

Foredragsholder, forfatter og tidligere reklamemand. Har blandt andet podcastserien Hankøn på Heartbeats, hvor han interviewer mænd om den moderne manderolle, der også danner grundlag for bogen 'Hankøn – Fire leveregler til at genfinde din identitet', der udkom på Gyldendal i september.

Den klassiske patriark er blevet lagt i graven, og kvinderne har i dag hverken brug for manden til at gøre hende fysisk eller økonomisk tryk. Derfor ønsker kvinder i dag noget helt andet fra deres mænd. Og det er de fleste mænd ikke klædt på til at tilbyde.

Sådan lyder det fra forfatter og coach Mikkel Braginsky, der har skrevet bogen 'Hankøn', som er en form for selvhjælpsbog til mænd.

»Kvinderne har – helt med rette – kæmpet for mere lige vilkår mellem kønnene i årevis, men i al den tid har vi fuldstændig overset, hvad denne samfundsændring har gjort ved parforholdet. Vi har en generation af kvinder, der råber på, at deres mænd skal engagere sig mere aktivt i forholdet, men manden flygter i stedet til mandehørmsløb for at lede efter sin tabte frihed ude i bøgeskoven eller i fuld lycra på de danske landeveje. Den stærke kvinde gider ikke manden, der ikke forstår sin rolle i parforholdet, og hun begynder i stedet at sværge til en permanent singletilstand«.

Hvis man er i tvivl om krisens dybde, så skal man bare kigge på skilsmisseraterne, mener Braginsky. Han peger på en større undersøgelse foretaget af analyseinstituttet YouGov i 2014, som viste, at det i omkring 70 procent af skilsmisserne er kvinderne, der ønsker at forlade deres mænd, siger han.

Du er faktisk en del af en relation med en kvinde, og det er der, manden skal opgraderes. For hvis han ikke er opmærksom på sin relation, kuldsejler lortet

Mikkel Braginsky

Du siger, at krisen startede, da kvinderne trådte ind på arbejdsmarkedet, men så har mænd jo haft i hvert fald et halvt århundrede til at finde en vej ud af krisen, uden at det skulle være lykkedes, kan det virkelig passe?

»Manden har hængt for meget fast i den gamle rolle. Han har måske også fået lov til at blive hængende i den rolle af de andre mænd omkring ham. Men manden kan ændre sig, men det kræver, at han arbejder med sig selv og tager ansvar for sit eget liv«.

Hvad er det så, kvinden efterspørger, som manden ikke fatter?

»Jeg kan starte med at fortælle, hvad der gik galt i mit eget ægteskab. Følelsesmæssigt forstod jeg ikke, hvad jeg var i. Hvis min kone ønskede en justering af vores relation ved f.eks. at sige, 'Jeg føler lidt for meget, jeg er

din mor lige nu', så tog jeg det som en kritik af, hvem jeg var som mand, i stedet for at høre, at min partner havde brug for at snakke. Jeg flygtede i stedet for at lytte eller gik til hende, som om vi debatterede i 'Deadline' på DR 2«.

Læs også: Jeg er 55 år. Jeg er hvid, jeg er hetero, og jeg er stolt over at være mand

Problemerne skyldes i bund og grund opdragelsen, mener Branginsky. Mænd bliver alt for ofte opdraget til, at de skal være stærke, og det kan føre til at de undertrykker deres følelser. De forventes at være udadrettede, have styr på job og karriere, siger han.

»Men du er faktisk en del af en relation med en kvinde, og det er der, manden skal opgraderes. For hvis han ikke er opmærksom på sin relation, kuldsejler lortet«.

Mænd sidder jo stadig på de mest magtfulde poster i samfundet. Kan man nu virkelig tale om en mandekrise?

»Jeg taler om relationerne mellem mænd og kvinder inden for hjemmets fire vægge. I det store samfund har vi stadig et patriarkat. Men vi glemmer, at der er cirka 750.000 danske mænd, der bor alene, og det ser ikke supergodt ud«.

Følelser på skoleskemaet

Nogle ville nok hævde, at mænd simpelthen bare grundlæggende er anderledes end kvinder. At mænd har et andet behov for at lege vildt som børn og som voksne udtrykker sig anderledes. Prøver du at ændre noget fundamentalt i manden?

»Jamen det tror jeg også, der er noget rigtigt i. Vi skal ikke fjerne det maskuline fra mænd eller det feminine fra kvinder. Mænd skal blive bedre til at gå til den feminine sårbarhed, fordi det er det, kvinden efterspørger. Det er at vide, hvordan du egentlig selv har det, og at du kan finde ud af at sætte ord på det. Den moderne tryghed, manden skal kunne levere, er at vide, hvem han er, og kunne kommunikere det tydeligt. Sig, hvordan du har det. Sig, hvad du vil have«.

Men er det ikke lettere sagt end gjort, at alle mænd bare skal blive bedre til at tilgå deres følelser?

Men er det ikke lettere sagt end gjort, at alle mænd bare skal blive bedre til at tilgå deres følelser?

»Hvis det stod til mig, skulle det på skoleskemaet. Du skal som barn lære at finde rundt i dine følelser, også de svære. Hvis jeg blev lidt for følsom som barn, fik jeg at vide, at jeg bare skulle mande mig op. Jeg lærte, at følelser er forkerte. I dag er jeg meget opmærksom på min datter, hvis hun taler om udfordringer i f.eks. skolen. Så spørger jeg ind og prøver at få hende til at reflektere over sine følelser«.

Psykolog og mandeforsker Svend Aage Madsen forklarer mandens krise med, at manden har lidt et statustab, fordi mænd er faldet bagud i uddannelsesniveau. Handler det ikke om, at mænds status skal løftes, så kvinden igen gider manden?

»At kvinden har fået mere status, er en typisk mandeting at fokusere på. Hvorfor må kvinden ikke tjene flere penge end manden? Hvorfor må kvinden ikke have mere styr på karrieren end manden? Hvorfor må kvinden ikke vide mere om vin end manden? Mænd har i tusinder af år fået at vide – og vi fortæller stadig hinanden – at du skal have så og så meget succes, tjene så og så mange penge. Men vi overser, at vi har et stort efterslæb på vores følelsesmæssige liv«.

Det handler om at løfte det følelsesmæssige aspekt af mænds liv. Du kan have den flotteste stilling i verden, men hvis du ikke har styr på dine følelser, så er det sgu svært at blive lykkelig

Mikkel Braginsky

Din bog indeholder fire levere regler til mænd. En anden selvhjælpsbog til mænd er Jordan Petersons 12 levere regler, der er voldsomt populær blandt særligt mænd. De 12 regler handler om, hvordan du som mand kan hæve dig i hierarkiet, som er et grundvilkår. Er der ikke noget om det, når det ræsonnerer i så mange mænd kloden over?

»Det handler om at løfte det følelsesmæssige aspekt af mænds liv. Du kan have den flotteste stilling i verden, men hvis du ikke har styr på dine følelser, så er det sgu svært at blive lykkelig. Flot direktør uden adgang til sig selv – hvem gider det? Jordan Peterson taler ud fra en nordamerikansk

kultur, hvor man bare har mere fokus på personlig succes og status. Men i Skandinavien er vi altså kommet lidt længere. Hvis jeg sagde, 'det første, du skal lære, Jens, er at rede din seng', så ville du sige, 'kan vi lige løfte lixtallet lidt højere? For jeg står faktisk og har en udfordring med min kvinde'. Så Petersons analyse er forsimplet og taler ind i en statusdiskussion, og ikke en følelsesmæssig modning, som jeg tror vil gavne rigtig meget«.

Læs også: Kvinden har vundet og det er din egen skyld, mand

Debatten om mandens krise var også aktuel i 2019, da kulturskribent Cathrine Diez fremhævede høj uddannelse og en interessant bogreol som et minimum for at være en interessant mand. Er mandens - og parforholdets - krise ikke også et klasseproblem, hvor mændene generelt er lavere i hierarkiet?

»Det handler ikke om status, men mere om interesse. Hvis jeg mødte en kvinde, som ikke kunne møde mig i mine interesser for politik, kunst, kultur, hvad skulle vi så snakke om? Så jeg kan godt forstå Cathrine Diez, og forstår slet ikke forargelsen. Jeg ser det som interesse, frem for status eller klasse«.

Men er det ikke udtryk for et privilegeret, elitært syn? Det er jo dit arbejde at holde dig opdateret på de 'spændende' områder, som forbindes med høj status. Det er der jo slet ikke tid til på samme måde, hvis man er en del af Produktionsdanmark.

»Jeg siger ikke, jeg er bedre end dig, jeg har bare andre interesser. Og det er klart, at hvis man skal arbejde røven ud af bukserne for at have elektricitet i huset, så er det ikke dér, du læser Sartre«.

Er din analyse så ikke klasseblind?

»Det kan godt være. Jeg oplever en store fare for relationen og parforholdet, der hvor jeg er. Jeg har ikke kigget på mandens krise i Produktionsdanmark, men der, hvor Politiken-læseren nok er. Det, jeg taler om, altså at løfte manden følelsesmæssigt, kræver naturligvis, du har et overskud i hverdagen til at arbejde med den slags og er nysgerrig på din egen selvudvikling. Jeg taler ikke til mennesker, der er fuldstændigt pressede. Der kunne uddannelsesløft potentielt være en god idé«.